

[Carsten Raft.]

sådan, man skal gøre? Tit forsøgte han at forklare sig eller gav sig til at skælde ud igen, og det gjorde ikke sagen bedre. Jeg tror, den teoretisk velmotiverede institution, man her har fundet frem til, er rigtig.

Jeg er imidlertid ikke helt sikker på, at rettergangschefen er den rigtige klagemyndighed, jeg tror, han er lidt for fjernt fra de pågældende; han befinder sig f. eks. ofte i en helt anden garnison, og allerede det giver en vanskelighed. Han kender ikke rigtig baggrunden for klagen. Jeg tror heller ikke, det skal være en mand, der, om jeg så må sige, er bundet af de pågældende forhold, men han skulle alligevel gerne kende lidt til det hele. Kompagniet har altid været som en familie, men nutildags, da man har 18 måneders tjenestetid, da øvelserne indenfor bataillon er meget mere omfattende end tidligere, er bataillon faktisk blevet uddannelsesenheden, og der er et samarbejde mellem bataillon og kompagni som aldrig før. Jeg er nok så tilbøjelig til at tro, at bataillonschefen er den rette klagemyndighed, og jeg beder om, at man vil overveje dette. At den pågældende klager skal helt til sin regimentschef, kan gøre klageretten en lille smule illusorisk. Vi har gjort den erfaring fra tilsvarende andre love, at når myndigheden ligger for „højt“, er der en vis skyhed for at klage, at appellere, eller hvad det nu drejer sig om, og jeg tror, at en menig med større tryghed går til sin bataillonschef, som han kender fra øvelserne, fremfor at gå til regimentschefen, der eventuelt befinder sig i en anden garnison. Jeg tror, det vil hemme det, der er meningen med dette lovforslag. Alt dette er imidlertid ting, som vi kan drøfte nærmere, ligesom vi må undersøge, om forhold vedrørende kommandoen skal indtages; jeg ved, dette vækker en lille smule bekymring blandt visse befalingsmænd. Jeg er tilbøjelig til at tro, det er, som ministeren siger, og at det praktisk taget ikke er til at skille ad, så at man må tage den bestemmelse, forslaget indeholder; men det er dog en undersøgelse værd.

Der er en bestemmelse, som i sit princip og sin motivering er rigtig, men som jeg også mener i praksis kan være noget vanskelig, og det er bestemmelsen om, at tals-

manden, der skal kunne hjælpe klageren, skal have ret til at nægte denne medhjælp. Jeg er bange for, at han derved får en myndighed og et ansvar, som er altfor stort for denne unge menige, som er talsmand, for det er, ligesom han ved sin afgørelse af, om han vil hjælpe eller ej, allerede afgør, om klagen er begrundet eller ikke. Jeg ved ikke, om man kan indføre visse regler om, at talsmanden formelt altid skal hjælpe og bistå den, der klager, og at hans virksomhed, når den udøves fornuftigt og ansvarligt, ikke skal føre ham ind under de militære straffelovsregler. Jeg er en lille smule bange for, at det skal blive sådan, at afgørelsen af, om klagen er noget værd, allerede træffes af talsmanden; hvis det bliver sådan, er det i hvert tilfælde forkert.

Klageudvalget betragter jeg som en god institution, det er vel sammensat, og jeg tror også, det i en bevæget situation, hvor der presses på ministeren for en hurtig afgørelse, kan være et fornuftigt overvejelsesintermedium, således at det politiske eller agitatoriske pres, der eventuelt kunne komme på en minister i en vanskelig situation, i nogen grad kan afspændes, medens klageudvalget ser på den pågældende klage.

Alle disse betragtninger er ikke en egentlig kritik; jeg har blot fremhævet ting, som jeg synes man skal drøfte. Jeg har i og for sig ikke noget imod de bestemmelser; lovforslaget indeholder, men jeg kunne tænke mig, at der var visse vanskeligheder, når disse bestemmelser skal anvendes i praksis, som det var værd at undersøge forinden. Forleden dag var det udvalg, der er nedsat i anledning af lovforslaget om arbejds tekniske ungdomsskoler, ude for at se på en ungdomsskole, for at komme lidt ind i milieuet, se på forholdene og blive klar over, hvad det hele drejer sig om. Det har vi gjort, hver gang den lov har været til revision, og det har jeg fundet naturligt. Jeg ville også anse det for naturligt, om det udvalg, der bliver nedsat angående dette lovforslag, fik anledning til at se på et par tjenestesteder, tale med nogle talsmænd og befalingsmænd, drøfte tingene og komme lidt ind i milieuet, som er et helt andet, end dengang de fleste af de ærede medlemmer var soldater, for det har ganske skiftet karakter med de 18 måneders tjenestetid.